

2008

SOCIOLOGY

Paper 1

Time : 3 Hours /

/ Maximum Marks : 300

INSTRUCTIONS

Each question is printed both in English and in Kannada.

Answers must be written in the medium specified (English or Kannada) in the Admission Ticket issued to you, which must be stated clearly on the cover of the answer book in the space provided for this purpose. In case of any doubt in the Kannada text, please refer to English text.

This paper has four parts :

A	20 marks
B	100 marks
C	90 marks
D	90 marks

Marks allotted to each question are indicated in each part.

*All questions in Part A, Part B and Part C are **compulsory**.*

*Answer any **three** questions in Part D.*

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ : ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸೂಚನೆಗಳ ಕನ್ನಡ ರೂಪಾಂತರವನ್ನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೊನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

SEAL

PART A

4×5=20

Answer each question in about 50 words. Each question carries 5 marks.

1. Define the following concepts :

- (a) Social Fact
- (b) Ideal Type
- (c) Embourgeoisement
- (d) Middle-range Theory

ಭಾಗ A

4×5=20

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಸುಮಾರು 50 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 5 ಅಂಕಗಳು.

1. ಕೆಳಕಂಡ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ :

(ಎ) ಸಾಮಾಜಿಕ ತಥ್ಯಾಂಶ

(ಬಿ) ಆದರ್ಶ ಮಾದರಿ

(ಸಿ) ಎಂಬೋರ್ಗಿಯೊಸ್‌ಮೆಂಟ್ (Embourgeoisement)

(ಡಿ) ಮಧ್ಯಂತರ (Middle-range) ಶ್ರೇಣಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ

[Turn over

PART B

10×10=100

Answer each question in about 100 words. Each question carries 10 marks.

2. Define Sociology. Is Sociology a Science ? Explain.
3. Explain the terms 'Class in Itself' and 'Class for Itself'. What is their relevance in the Indian context ?
4. Mention various techniques of sampling. What are the various approaches to achieve higher representativeness of a sample ?
5. Define the concepts of Community, Status, Role, Role conflict and Deviance.
6. State Max Weber's conceptualization of Class. How is it different from Marx's conception of Class ?
7. How does Ralf Dahrendorf's conceptualization of Class differ from that of Karl Marx ?
8. Outline the main arguments of Functionalist theory of Social Stratification. How is it unsuitable in comprehending divisions and inequalities in societies ?
9. What is the critical difference between Claude Levi-Strauss' conceptualization of 'Kinship' and that of A.R. Radcliffe-Brown ? Which is more suitable to explain Indian society ?
10. Is bureaucracy a formal organization ? Explain.
11. Mention a few recent social movements in India. Briefly mention the strengths and weaknesses of a specific social movement from the above.

ಭಾಗ B

10×10=100

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 100 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 10 ಅಂಕಗಳು.

2. ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದರೇನು ? ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರವು ವಿಜ್ಞಾನವೆ ? ವಿವರಿಸಿ.
3. 'Class in Itself' ಮತ್ತು 'Class for Itself' ಈ ಪದಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. ಭಾರತೀಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಪ್ರಸ್ತುತತೆ ಏನು ? ವಿವರಿಸಿ.
4. ಸ್ಯಾಂಪ್ಲಿಂಗ್‌ನ ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳು ಯಾವುವು ತಿಳಿಸಿ. ಒಂದು ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ಅಧಿಕ ಬಾಬ್ತುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವಂತಾಗಬೇಕಿದ್ದರೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ವಿವಿಧ ಮಾರ್ಗಗಳು ಯಾವುವು ?
5. ಸಮುದಾಯ, ಅಂತಸ್ತು, ಪಾತ್ರ, ಪಾತ್ರಘರ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ವಿಚಲನೆ - ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
6. ವರ್ಗವನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ವೆಬರ್‌ನ ಕಲ್ಪಿತ ಭಾವರೂಪವೇನು ? ಇದು ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ನ ವರ್ಗ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಿಂತ ಹೇಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ ? ನಿರೂಪಿಸಿ.
7. ವರ್ಗವನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ರಾಲ್ಫ್ ಡಾರೆನ್‌ಡಾರ್ಫ್‌ನ ಕಲ್ಪಿತ ಭಾವರೂಪವು ಕಾರ್ಲ್ ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಿಂತ ಹೇಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ ?
8. ಸಾಮಾಜಿಕ ಶ್ರೇಣೀಕರಣ ಕುರಿತ ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕವಾದಿ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಮುಖ ತರ್ಕಗಳು ಯಾವುವು ? ಸಮಾಜಗಳ ವಿಭಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಸಮಾನತೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದುವೇ ಸೂಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
9. ಬಂಧುತ್ವ ಕುರಿತಂತೆ ಕ್ಲಾಡ್ ಲೆವಿಸ್ಟ್ರಾಸ್‌ನ ಕಲ್ಪಿತಭಾವರೂಪಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಎ.ಆರ್. ರ್ಯಾಡ್‌ಕ್ಲಿಫ್-ಬ್ರೌನ್‌ನ ಕಲ್ಪಿತ ಭಾವರೂಪಕ್ಕೂ ಇರುವ ನಿರ್ಣಾಯಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಯಾವುವು ? ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತ ?
10. ಅಧಿಕಾರ ಶಾಹಿಯು ಒಂದು ಔಪಚಾರಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯೆ ? ವಿವರಿಸಿ.
11. ಭಾರತದ ಇತ್ತೀಚಿನ ಕೆಲವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಳುವಳಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದರ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

[Turn over

PART C

6×15=90

Answer each question in about 150 words. Each question carries 15 marks.

12. Discuss Talcott Parsons' conceptualization of functional prerequisites of Social System.
13. Discuss Education as a medium of 'reproduction of social distinctions'.
14. Define Culture. How does culture shape personality ?
15. Discuss Max Weber's conceptualization of Authority.
16. Discuss the main strengths and weaknesses of the Indian Education System.
17. Discuss various facets of 'Secularism' in Indian society.

ಭಾಗ C

6×15=90

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 150 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 15 ಅಂಕಗಳು.

12. ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ಪೂರ್ವಾಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಟಾಲ್ಟಾಟ್-ಪಾರ್ಸನ್ನನ ಕಲ್ಪಿತಭಾವರೂಪಣದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
13. ಶಿಕ್ಷಣವು "ಸಾಮಾಜಿಕಭಿನ್ನತೆಗಳ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಿತಿ"ಯ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?
14. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂದರೇನು ? ವಿವರಿಸಿ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
15. ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ವೆಬರನ ಕಲ್ಪಿತ ಭಾವರೂಪಣದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
16. ಭಾರತದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
17. ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ 'ಜಾತ್ಯಾತೀತತೆಯ' ವಿವಿಧ ಮುಖಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.

[Turn over

2008

SOCIOLOGY

Paper 2

Time : 3 Hours |

[Maximum Marks : 300

INSTRUCTIONS

Each question is printed both in English and in Kannada.

Answers must be written in the medium specified (English or Kannada) in the Admission Ticket issued to you, which must be stated clearly on the cover of the answer book in the space provided for this purpose. In case of any doubt in the Kannada text, please refer to English text.

This paper has four parts :

A	20 marks
B	100 marks
C	90 marks
D	90 marks

Marks allotted to each question are indicated in each part.

*All questions in Part A, Part B and Part C are **compulsory**.*

*Answer any **three** questions in Part D.*

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ : ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸೂಚನೆಗಳ ಕನ್ನಡ ರೂಪಾಂತರವನ್ನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೊನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

SEAL

PART A

4×5=20

Answer each question in about 50 words. Each question carries 5 marks.

1. Define the following concepts :
 - (a) The 'Affirmative Action' and its effectiveness
 - (b) The Neo-Buddhist Movement
 - (c) Attacking 'Untouchability' : hopes and constraints
 - (d) Social Networks

ಭಾಗ A

4×5=20

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಸುಮಾರು 50 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 5 ಅಂಕಗಳು.

1. ಕೆಳಗಿನವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಿರುಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

(ಎ) “ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಕ್ರಿಯೆ” ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಿಣಾಮಕತೆ

(ಬಿ) ನವ-ಬೌದ್ಧ ಚಳುವಳಿ

(ಸಿ) “ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ” ವಿರೋಧ : ಭರವಸೆಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ಬಂಧಗಳು

(ಡಿ) ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಜಾಲಗಳು

[Turn over

PART B

10×10=100

Answer each question in about 100 words. Each question carries 10 marks.

2. Outline the difference between *varna* and caste.
3. Define the concept of 'Dominant Caste'.
4. In today's context, 'Modernisation' is more relevant than 'Sanskritisation'. Evaluate the statement.
5. Explain key features of 73rd Amendment to the Indian Constitution in rural administration.
6. Discuss the relevance of Tribal Councils and their role in 'local administration' of tribal communities.
7. Discuss the relevance of 'rising castes' in today's party-politics in India.
8. Is Modernization different from Westernization ? Explain.
9. Explain key trends of Urbanisation in the country and their consequences.
10. Discuss the relevance of Lewis Mumford's famous phrase : "Cities are symbols of possible", in the context of today's India.
11. Discuss 'Criminalisation of Indian politics' and its consequence to Democracy.

ಭಾಗ B

10×10=100

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 100 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 10 ಅಂಕಗಳು.

2. ವರ್ಣ ಮತ್ತು ಜಾತಿಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
3. 'ಪ್ರಬಲ ಜಾತಿ'ಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
4. ಇಂದಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಮೇಲು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅನುಸರಣೆಗಿಂತ 'ಆಧುನೀಕರಣವೇ' ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತುತ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ.
5. ಗ್ರಾಮೀಣ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ 73ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮುಖ್ಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
6. ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಂಡಳಿಗಳ ಪ್ರಸ್ತುತತೆ ಮತ್ತು ಪಾತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
7. ಭಾರತದ ಇಂದಿನ ಪಕ್ಷರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ 'ತಲೆ ಎತ್ತುತ್ತಿರುವ ಜಾತಿಗಳ' ಪ್ರಸ್ತುತತೆ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
8. ಆಧುನೀಕರಣವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯೀಕರಣಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವೆ ? ವಿವರಿಸಿ.
9. ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ನಗರೀಕರಣದ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
10. ಇಂದಿನ ಭಾರತದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, 'ನಗರಗಳು ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಪ್ರತೀಕ' (cities are symbols of possible) ಎಂಬ ಲೆವಿಸ್ ಮಮ್‌ಫೋರ್ಡ್‌ನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹೇಳಿಕೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಸ್ತುತ ? ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
11. 'ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯದ ಅಪರಾಧೀಕರಣ' ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೇಲೆ ಇದುವರಿಯಾದ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ? ತಿಳಿಸಿ.

[Turn over

PART C

6×15=90

Answer each question in about 150 words. Each question carries 15 marks.

12. Outline the changing nature of Family in India.
13. Does the nature of Kinship System in India vary from region to region ? Substantiate your answer by sociological/social anthropological studies.
14. "Land reforms are the key to improving millions of rural families in India." Evaluate the statement.
15. Did the Green Revolution bring about 'Depeasantisation' in rural India ? Explain.
16. Outline the legislative measures for Women Empowerment in India.
17. "Population explosion is the main curse of Indian society." Evaluate the statement.

ಭಾಗ C

6×15=90

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 150 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 15 ಅಂಕಗಳು.

12. ಭಾರತದ ಕುಟುಂಬಗಳು ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
13. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಂಧುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆಯೆ ? ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ/ಸಮಾಜೋ ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ.
14. “ಭಾರತದ ಸಹಸ್ರಾರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಭೂಸುಧಾರಣೆಗಳೇ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗ.” ಈ ಹೇಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರೆಯಿರಿ.
15. ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದ ಅರೈತಾವಿತನಕ್ಕೆ (depeasantisation) ಕಾರಣವಾಯಿತೆ ? ವಿವರಿಸಿ.
16. ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾದ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ.
17. “ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸ್ಪೋಟವು ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಶಾಪ” ಈ ಹೇಳಿಕೆ ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

[Turn over

PART D

3×30=90

Answer any **three** of the following questions, each in about 300 words.
Each question carries 30 marks.

18. Discuss the changing power structure in contemporary rural India.
19. Write an essay on caste and political modernization.
20. How can we achieve 'Pluralism' against 'Communalism' in India ?
21. Outline contemporary trends in rural-urban migration in India.
22. Discuss the nature of agrarian class structure in India.

ಭಾಗ D

3×30=90

ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 300 ಪದಗಳನ್ನು ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ 30 ಅಂಕಗಳು.

18. ಸಮಕಾಲೀನ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಅಧಿಕಾರ ರಚನೆ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
19. ಜಾತಿ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಆಧುನೀಕರಣ ಕುರಿತು ಒಂದು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.
20. ಭಾರತದಲ್ಲಿ 'ಕೋಮುವಾದಕ್ಕೆ' ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬಹುತತ್ವವಾದವನ್ನು (pluralism) ಸಾಧಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ? ವಿವರಿಸಿ.
21. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಗ್ರಾಮ-ನಗರ ವಲಸೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಮಕಾಲೀನ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ.
22. ಭಾರತದ ಭೂವ್ಯವಸಾಯಿಕ ವರ್ಗ ರಚನೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.